

कीर्तिपुरको चित्रण

कीर्तिपुर सन्देश

KIRTIPUR SANDESH WEEKLY

साप्ताहिक

वर्ष ४ अंक ३३ (संयुक्तांक १८७) ने. सं. ११३५ चिल्लागा त्रयोदशी बुधवा: २०७१ चैत्र ४ गते बुधवार (Mar-18, 2015) पृष्ठ ८ मूल्य रु.५/-

Admission Open from Playgroup to Grade 1

कोरीया रोजगारीको लागि तयारी कक्षाहरु सञ्चालन

समयमै तयारीमा लागौं मेहनतमा भर परौं, भ्रममा नपरौं तपाईंको मेहनत नै १००% ग्यारेन्टि पास

कोरीयन भाषा

विहान, दिउँसो र साँझ

विशेषताहरु :

- दैनिक ३ घण्टा EPS-Topic परीक्षाको लागि तयारी कक्षा Dictation, Listening & Reading Test र हरेक दिन Class Test र विद्यार्थीहरुको प्रगति विवरण चुस्त दुरुस्त राखी आवश्यक सरसल्लाह, अतिरिक्त कक्षाहरु तथा पाठ्य ससससामग्रीहरुको राम्रो व्यवस्था गरिने ।
- Books/CDs हरूको राम्रो व्यवस्था साथै Audio/visual, Exercise and Question Books को व्यवस्था ।
- EPS-TOPIK को परीक्षालाई मध्येनजर गरी परीक्षामा विद्यार्थीहरुलाई सामना गर्नु पर्ने सम्भावित समस्याहरुलाई सम्बोधन गर्ने गरी हरेक हप्तामा छुट्टै Weekly Model Tests पनि लिइने ।
- नियमित परीक्षाहरुको माध्यमबाट विद्यार्थीहरुको स्तर छुट्ट्याई सोही अनुरूपको विशेष कक्षाहरुको व्यवस्था गरिने । त्यसमा पनि कमजोर विद्यार्थीहरुले Supporting Class अनिवार्य रुपमा लिने व्यवस्था ।
- EPS-Topic, Skill Test तथा CBT को पनि कक्षाहरु धमाधम सञ्चालन ।
- प्रशिक्षकहरु दक्ष, अनुभवी पुस्तक अनुवादक साथै विगतका वर्षहरुमा विद्यार्थीहरुलाई सर्वाधिक उत्तीर्ण गराउन सफल ।
- Korea मा पढ्न जान चाहनेहरुको लागि पनि उचित परामर्श साथै Korea जान Tourist Visa को पनि उचित परामर्श र Vocational/Job को बारेमा उचित परामर्श ।

Valley Institute Kirtipur

NEAR KIRTIPUR NEW GATE Ph: 01-4332509

विश्वभरै तहका म्याएका Xiaomi Mi MOBILES नेपालको लागि आधिकारीक विक्रेता अब नेपालमा ONLINE मार्फत बिक्री बितरण

Online बाट किन्दा फाइदा के ?
Importer ले Distributer र Retailer लाई
दिने फाइदा अब सोभै ग्राहकलाई

A Dragon in your Pocket

Stunningly Beautiful.

13MP camera

Power through your day.

Lose the wires

Make Android yours

मोविल्याण्ड ईलेक्ट्रोनिक प्रा. लि.

कीर्तिपुर-१७, बाहिरी गार्ड (नेपाल टेलिकमर्सरी)

शाखा कार्यालय महाराजगंज, नारायणगोपाल चौक

फोन नं. ०१४३३४२३५, ०१४३३२०५७

आयुर्वेदिक द्रव्यहरुको संग्रह एवं संरक्षण विधि

सोनेलाल साह

B.A.M.S.Final phase
आयुर्वेद क्याम्पस, कीर्तिपुर

द्रव्य : – जुन पदार्थमा कर्म र गुणहरु आश्रित हुन्छन् र जो आफ्नो कार्यको उत्पत्तिमा समवायिकारण हुन्छ, त्यो पदार्थ लाई द्रव्य भनिन्छ।

द्रव्यको संख्या: – द्रव्यको संख्या वैशेषिक दर्शन र चरक संहिता दुवैमा ९ मानिएको छ। ती हुन् –पृथ्वी, जल, तेज वायु, आकाश, काल, दिक्, आत्मा र मन।

द्रव्यको भेद :- क) प्रभाव भेदबाट द्रव्यको भेद :-

१) केही द्रव्य दोषलाई शान्त गर्नेवाला हुन्छ।

२) केही द्रव्य धातुलाई दुषित गर्नेवाला हुन्छ।

३) केही द्रव्य स्वस्थवृत्तमा हितकारी हुन्छ।

ख) योनी/उत्पत्ति भेदबाट द्रव्यको भेद :-

१) जांगम (जान्तववा गमन गर्ने वाला)– जो एकस्थानबाट अर्को स्थानमा हिडेर जानसक्छ, त्यसलाई जांगम भनिन्छ। eg :- जरायुज– मनुष्य आदि, अडज–पंछी र स्वेदज–जुम्रा

२) औदभिद् :- जो पृथ्वीलाई फोडेर बाहिर निस्कन्छ, द्रव्यको संख्या: – द्रव्यको संख्या वैशेषिक दर्शन र चरक संहिता दुवैमा ९ मानिएको छ। ती हुन् –पृथ्वी,

जल, तेज वायु, आकाश, काल, दिक्, आत्मा र मन।

द्रव्यको भेद :- क) प्रभाव भेदबाट द्रव्यको भेद :-

१) केही द्रव्य दोषलाई शान्त गर्नेवाला हुन्छ।

२) केही द्रव्य धातुलाई दुषित गर्नेवाला हुन्छ।

३) केही द्रव्य स्वस्थवृत्तमा हितकारी हुन्छ।

ख) योनी/उत्पत्ति भेदबाट द्रव्यको भेद :-

१) जांगम (जान्तववा गमन गर्ने वाला)– जो एकस्थानबाट अर्को स्थानमा हिडेर जानसक्छ, त्यसलाई जांगम भनिन्छ। eg :- जरायुज– मनुष्य आदि, अडज–पंछी र स्वेदज–जुम्रा

२) औदभिद् :- जो पृथ्वीलाई फोडेर बाहिर निस्कन्छ, त्यसलाई औदभिद् भनिन्छ। जस्तै वृक्ष, लता, गुल्म आदि।

३) पार्थिव:- जुन पृथ्वीको भित्र खानीबाट निस्कन्छ, त्यसलाई पार्थिव मानिन्छ। जस्तै –सुन, चाँदी, लौह आदि।

असल द्रव्यमा हुनुपर्ने गुणहरु –

१) जाङ्गम द्रव्य : क) दूध, दही, मासु आदि ताजा र स्वस्थ प्राणीबाट लिएको हुनुपर्छ। घ्यू १ वर्षभित्रको हुनुपर्छ। त्यसको गन्ध, स्वाद, रंग स्वाभाविक हुनुपर्छ। विग्रेको हुनुहुँदैन। उचित किसिमको भाँडोमा राखेको हुनुपर्छ।

२) औदभिद् द्रव्य :

क) औषधि राम्रो ठाउँमा (घाम, हावापानी, ठीक मिलेको) उत्पन्न हुनुपर्छ। औषधि किरा लागेको, विषको असरले विग्रेको

कडा घाम हावाले गर्दा सत्व कम भएको, आगो लागेर डढेको, पानी बढी भएर सडेगलेको कुहेको हुनुहुँदैन।

ख) उचित दिन र मौसममा त्यसको संकलन भएको हुनुपर्छ। जथाभावि जहिले पनि टिपेको हुनु हुँदैन।

ग) संकलित द्रव्यलाई सफा गरी सुकाई, उचित भाडोमा उचित ठाउँमा राखेको हुनुपर्छ।

घ) द्रव्यको आफ्नो खास स्वाद, गन्ध र रंग स्वाभाविक अवस्थामा रहेको र ती सबै नबदलिएको हुनुपर्छ। गुलियो स्वादको औषधि-अमिलो-तितो भएको हुनुहुँदैन।

ड) द्रव्य दोषशामक, रोग नाशक हुनुपर्छ। प्रयोग गर्दा शरीरमा गलानी गराउने, अलिकति बढी मात्रामा पनि प्रतिकूल असर नगर्ने हुनुपर्छ।

च) सकभर १ वर्षभन्दा बढी नवितेको हुनुपर्छ।

छ) शीतवीर्य द्रव्य हिमाली क्षेत्रबाट र उष्णवीर्य द्रव्य तराई (गर्मी) क्षेत्रबाट लिएको हुनुपर्छ।

३) पार्थिव द्रव्य खनिज:

क) खनिज द्रव्यहरु स्वच्छ र अरु द्रव्यहरुको मिसावट नभएको हुनुपर्छ।

ख) तिनीहरुको उचित विधि अनुसार शोधन गरि उपयुक्त भाँडोमा राखेको हुनुपर्छ।

अनुपयोगी औषधि:

क) धमिराले गोलो पारेको ठाउँमा, फोहर बढी भएको ठाउँमा, पानीको ढाप भएको ठाउँमा, माटो रसिलो नभएको ठाउँमा, श्मशान आदि दूषित ठाउँमा, बाटोको छेउमा उत्पन्न

भएको औषधिले सही ढंगले काम गर्दैन।

ख) किरा लागेको, आगोले डढेको र हिउँ परेर विग्रेको औषधिले पनि राम्रो काम गर्दैन।

द्रव्यहरु संग्रह गर्ने समय– द्रव्यहरु अर्थात् जडिबुटीहरु उचित मौसममा संकलन गरेमा प्रभावकारी हुन्छन्। द्रव्यहरुको संकलन गर्ने (वन-जंगलबाट ल्याउने) उचित समय ती वनस्पतिहरु पूर्ण विकसित अवस्थामा पुगेको बेलामा हुन्छ। औषधिका लागि प्रयोग गरिने वनौषधिहरु शाखा (हाँगा) र पत्रहरु (पात) वर्षा ऋतुमा अथवा वसन्त ऋतुमा संकलन गर्नुपर्छ। मूल जराहरु गृष्म ऋतुमा या शिशिर ऋतुमा लिनुपर्छ। पहिलेको सुकेकी पात भरी नयाँ पात आउन लागेको बेलामा), रुखको बोक्रा, कन्द (गानाहरु) र दूधहरु शरद ऋतुमा लिनुपर्छ। सार भाग (रुखको भित्री भाग) हेमन्त ऋतुमा लिनुपर्छ।

पूल फूलने मौसममा फूल र फलने बेलामा फलहरु टिपेर राख्नुपर्छ। यो वर्षमा १-२ पटक द्रव्यलाई संकलन गरी पछिसम्म राख्नको लागि तोकिएको समय हो। आवश्यक पर्दा घर, गाउँ, नजिकको औषधि लिनुपर्दा विहानको बेलामा, पुष्य, अश्विनी, अथवा मृगशिरा, नक्षत्र परेका दिन लिनसके उत्तम हुन्छ। उष्णवीर्य द्रव्य गृष्म ऋतुमा र शीतवीर्य द्रव्य हेमन्त आदि ऋतुमा लिनु राम्रो हुन्छ।

प्रयोज्य अंग सम्बन्धी सामान्य नियमहरु : मोटो, बाक्लो जरा हुने वनस्पतिहरुको जरा प्रयोग गर्ने

भनेको ठाउँमा जराको बोक्रा लिनुपर्छ। जरा पातलो भए पुरै जरा लिनुपर्छ।

शास्त्रको निर्देश अनुसार वनस्पतिहरुको जुन अंगमा औषधीय गुण बढी मात्रामा हुन्छ, त्यस अंगहरुको प्रयोग गर्नुपर्छ। द्रव्यहरुको संग्रह गर्ने विधि: जडिबुटीहरु संकलन गर्दा जडिबुटी आउने ठाउँ रित्तै पार्ने किसिमले गर्नु हुँदैन। आवश्यक केही भाग संकलन गरी बाँकी भाग पछिका लागि बढ्दछोड्नुपर्छ।

संकलित जडिबुटीसंग अरु अनावश्यक बोट विरुवाको अंग मिसाएर आउन दिनु हुँदैन, कसैगरी आएमा केलाएर अलग गर्नुपर्छ।

संकलित जडिबुटीहरुलाई कुन प्रकारले सुकाउनु पर्ने हो, कसरी जम्मा गरी राख्नु पर्ने हो आदि कुरामा ध्यान दिनुपर्छ।

द्रव्यहरुको संरक्षण:

द्रव्यहरुलाई आवश्यक भएको बेलामा प्रभावकारी ढंगले उपयोग गर्न र धेरै समयसम्म टिकाउन संरक्षण गर्नुपर्छ। अतः द्रव्यको संरक्षणको लागि पहिले द्रव्यलाई कुन रूपमा राख्नु पर्ने हो त्यसको निर्णय गर्नु पर्दछ। सामान्यतया द्रव्यहरुलाई सुख्खा रूपमा राख्न राम्रो मानिन्छ।

प्रायःजसो जडिबुटिहरुमा ५०-८५% सम्म पानीको मात्रा हुन्छ। त्यस जलियाँसलाई पहिले वाफ निकाल्नु अति जरुरी हुन्छ। त्यसका लागि जडिबुटिहरुलाई सुकाउनु पर्छ। सुकाउने प्रक्रियाले जडिबुटीहरुको कोशिकाहरुभित्र हुने रासायनिक परिवर्तन र िकन्छ जसले त्यो सड्न गल्न पाउँदैन। यसले कीरा, दुसी र रोग लाग्ने सम्भावना पनि कम

हुन्छ। जडिबुटिहरुलाई लामो अवधिसम्म संरक्षण गरी राख्न सक्ने हुन्छ।

यो प्रक्रिया क्रमिक रूपमा छिटै सम्पन्न गरी सक्नुपर्छ। अन्यथा जडिबुटि को ताजापन र तिनीहरुमा हुने मुख्य तत्वहरु (रस, गुण, वीर्य आदि) परिवर्तन भएर नाश हुन जाने हुन्छ। जडिबुटिहरुलाई सुकाउने मुख्य विधिहरु तीन थरीका छन् – घाममा, छहारीमा तथा घाम एवं छहारी दुवैमा।

जडिबुटीहरुलाई संचय गरी राख्दा तल लेखिएका मुख्य कुराहरुमा ध्यान दिनु जरुरी छ –

–जडिबुटीमा रहेको पानीको मात्रा न्युनतम भई राम्ररी सुकेको हुनुपर्छ। सुकेको जडिबुटीको जर I, काण्ड र बोक्रा काटेर हेर्दा भित्री भाग सुकेको हुनुपर्छ। प्रायः सुकेको फल हल्लाउँदा भित्री भागबाट आवाज निस्कनु पर्छ।

–जडिबुटीहरु कीरा र दुसी नलागेको हुनुपर्छ। रोग र कीरा लागेको अंश खुर्केर मिल्काएको हुनुपर्छ।

–जडिबुटी थन्काई राख्ने भाँडो (बोरा, थैलो, बाकस, ओवानो, दुसी नलागेको र सफा हुनुपर्छ।

–जडिबुटी राख्ने गोदाम वा कोठाहरु ओवानो, सुख्खा हावा लाग्ने तथा ओस नपर्ने हुनुपर्छ।

–कुनै कुनै जडिबुटीहरुलाई हावा बन्द बाकसमा राख्नुपर्छ।

–जडिबुटी राखेको भाँडोमा कीरा नलाग्ने व्यवस्था गर्नुपर्छ।

–जडिबुटि राखेका पात्रहरु (बोरा आदि) सोभै जमिनमा नरखी टाँड बनाई त्यहाँ राख्नुपर्छ

–जडिबुटि राख्ने कोठा अथवा गोदाममा समय-समयमा सफाई गरी राख्नुपर्छ।

बलात्कार विरुद्ध सचेतना कार्यक्रम

नेपाल महिला न्यायाधीश मन्चको आयोजना तथा अन्नपूर्ण उच्च माध्यमिक विद्यालय, ज्याठाको सह-आयोजकत्वमा गत फागुण २८ गते बलात्कार विरुद्ध अभियान सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम विद्यालयको सभाकक्षमा सम्पन्न भयो। कार्यक्रमको सभापतित्व मन्चका अध्यक्ष तथा सबैच्च अदालतका माननीय पूर्व न्यायाधीश शारदा श्रेष्ठले गर्नुभयो। कार्यक्रमको समुद्घाटन विद्यालयका प्राचार्य चन्द्रप्रकाश र जमजमारीले गर्नुभयो। मन्त्रव्यको क्रममा उहाँले सहभागी छात्राहरुले कार्यक्रमबाट प्राप्त ज्ञानलाई आफ्नो जीवनमा प्रयोग गरि यौन जन्य दुर्व्यवहारबाट आफुलाई बचाउन विशेष सल्लाह दिनुभयो। मन्चका

कोषाध्यक्ष कुसुम श्रेष्ठले स्वागत मन्त्रव्य दिनुहुँदै कार्यक्रमको महत्व माथी प्रकाश पार्नुभयो। कार्यक्रममा विशेष आमन्त्रित बेलायतकी सामाजिक अभियन्ता M s. Rosa Metheson ले यौनजन्य दुर्व्यवहारको घटनालाई प्रकट गर्ने हिम्मत जुटाउनु पर्छ भन्ने कुरामा जोड दिनुभयो। “नाई-हुँदैन” र No भन्ने साहस-संस्कृति आफुमा विकाश गर्नुपर्छ भन्ने कुरालाई विशेष रूपले प्रस्तुत गर्नुभयो। नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका प्रशिक्षक राजाराम श्रेष्ठले बलात्कार पीडितलाई अचेत, आघात र रक्तस्रावको अवस्था बाट बचाई मनो-सामाजिक उपचार सेवा प्रदान गर्नुपर्दछ भन्नुभयो। काठमाडौं

महानगरपालिका ३० नं वडा कार्यालयका अधिकृत चन्द्रगोपाल प्रधानले कार्यक्रमको सान्दर्भिकताको चर्चा गर्दै निरन्तरता र सफलताको कामना गर्नुभयो। प्रहरीवृत्त, दरबारमार्गका प्रहरीनिरीक्षक वीरेन्द्र पनेरुले समाजमार्गका अपराधिक मानसिकताका ब्यक्तिलाई पहिचान गरि सजगता र होशियारी अपनाउनु पर्ने कुरामा प्रकाश पार्नुभयो। सहभागी छात्राहरुलाई प्रशिक्षण दिनुहुँदै उहाँले उनिहरुका विविध जिज्ञासाको जवाफ दिनुभयो। मंच आवद्ध अधिवक्ताहरु सरिता श्रेष्ठ र ज्ञानीमहर्जनले यौनजन्य अपराधसँग सम्बन्धित कानून, प्रहरी अनुसन्धान, अदालती

कारवाही, जाहेरी दरखास्तबारे जानकारी प्रदान गर्नुभयो। विद्यालयका १२० जति छात्राहरु सहभागी उक्त कार्यक्रममा उनिहरुले बलात्कारका वास्तविक घटनाहरु बारे समूहगत छलफल गरि समाधानका आ-आफ्ना विचार व्यक्त गरेका थिए। सभापतिको आसनबाट माननीय पूर्वन्यायाधीश श्रेष्ठले अन्याय सहनु पनि एकप्रकारले अपराध नै हो भन्नुभयो। बलात्कारका पीडितले

घटना बारे बोल्ने पछि भन्ने कुरामा विशेष जोड दिनुभयो। हालै बारामा भएको बालिकाको बलात्कार-हत्याकाण्ड मानव शरीर विरुद्धको निकृष्टतम अपराध र नृसंशताको उत्कर्ष हो भन्नुहुँदा सभाकक्ष भावबिह्वल भएको थियो।

यस्तो सचेतना कार्यक्रम नेपालका अन्य जिल्लाहरुमा पनि संचालन गर्न आवश्यक भएको कुरा ब्यक्त गर्दै कार्यक्रम समापन

गर्नुभयो।मन्चका संयोजक देवकी श्रेष्ठद्वारा संचालित उक्त कार्यक्रममा सहभागी छात्राहरुको जिज्ञासाको जवाफमा उहाँले बलात्कारको घटना महिलाको पहिरनको कारणले हैन अपराधजन्य विकृत मानसिकताले हुनेगरेका उदाहरणहरु प्रस्तुत गर्नुभएको थियो।

मन्चद्वारा संचालन हुँदै आएको सचेतना कार्यक्रमको शुङ्गला हो।

विसौनिमा पखिंदै पेल्लै जाने सत्तापक्षको तयारी

६३ सालकै स्वरूपमा ३० दलद्वारा आन्दोलन घोषणा

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक/

पहिचान सहितको संघीयता, संघीयता सहितको संविधान, २०६२/०६३ सालको जनआन्दोलन, विस्तृत शान्ति सम्झौता, १२ बुँदे सहमति र अन्तरिम संविधानको भावना अनुसार नयाँ संविधान जारी गर्नुपर्ने माग गर्दै आन्दोलनरत ३० दलीय गठबन्धनले नयाँ चरणको आन्दोलन घोषणा गरेपछि नेपालको राजनीतिमा नयाँ तरंग सृजना भएको छ। २०६२/०६३ सालमा जस्तै स्वरूपको आन्दोलन गर्ने र दमन गरे लगातार बन्द गर्ने योजना विपक्षीदलहरूले बनाएको छ। त्यसैले अवको राजनीति निकै तनावपूर्ण हुने, सत्तापक्ष र विपक्षीबीच अव सिधै तकराव हुने अनुमान गर्न थालेको छ।

राजनीतिक रूपमा विश्लेषण गर्दा विगतमा ज्ञानेन्द्र शाहले गरे जस्तो आन्दोलनरत दललाई सिधै हस्तक्षेप गर्ने र पेल्ले काम अहिलेको अवस्थामा सत्तापक्ष कांग्रेस र एमाले पनि राजनीतिक शक्ति भएका कारणले गर्ने अवस्था छैन। आन्दोलनरत ३० दलीय गठबन्धनले

आन्दोलन गरि देशै ठप्प भएतापनि सत्तापक्षले भने विरोलालाई थुनेर कुट्ने जस्तो काम भने नगरिकन वार्ताका लागि आह्वान पनि गर्दै जाने र विसौनिमा पर्खेजस्तो गरि पेल्लै जाने रणनीति बनाएको छ। सत्तापक्ष कांग्रेस र एमालेका नेताहरूले अवको अवस्थामा वार्ता र सम्वादको औचित्य समाप्त भयो भनी जतिसुकै सार्वजनिक रूपमा अभिव्यक्ति दिएतापनि अन्ततः वार्ताका लागि केहि न केहि स्पेस राख्दै जाने एक नेताले बताएका छन्। संविधान निर्माणको सवालमा दुई तिहाई बहुमतले संविधान निर्माण गर्ने तयारी गर्दै प्रत्येक विसौनिमा पखिंदै जाने र आफूहरूको अनुकुल संविधान निर्माण प्रक्रियालाई पनि अगाडी लाने रणनीति कांग्रेस र एमालेले लिएको छ।

अब संविधानसभाका अध्यक्ष सुवासचन्द्र नेम्वाङलाई नै अगाडी सार्ने र अनिश्चितकाल सम्म स्थगित गरेको संविधानसभाको बैठक बोलाउन लाउने तयारी गरेको छ।

चैत्र मसान्तसम्मका लागि घोषित आन्दोलनका नयाँ कार्यक्रमहरु

—चैत्र ५ गते जिल्लामा ३० दलीय गठबन्धनको प्रशासन कार्यालय लगायत सरकारी कार्यालय घेराउ आन्दोलन तयारी बैठक। —चैत्र ८ गते सबै जिल्लामा गर्ने। —चैत्र १८ गते बेलुकी मसाल जुलुस। —चैत्र १९ गते देशव्यापी आम हडताल। —चैत्र २० गतेदेखि २३ गतेसम्म सरकारी कार्यालयहरु बन्द गर्ने, नाकाबन्दी गर्ने, राजश्व कर असुली रोक्का लगायतका कार्य गर्ने। —चैत्र २३ गते साँझ मसाल जुलुस। —चैत्र २४-२६ गते देशव्यापी आम हडताल। जिल्लामा जनसभा लायतका जनपरिचालनका कार्यक्रम स्थानीय मुकाममा लाठी जुलुस। —चैत्र १६-१८ गते जिल्ला विशेषतामा बनाउन सकिने छ।

माओवादी आन्दोलन पुनर्गठन अभियान शक्ति निर्माण

आन्दोलन र वार्तालाई मात्र हैन संविधानसभामा पनि संघर्ष जारी राख्ने नीति लिएको ३० दलीय गठबन्धनको नेतृत्व गर्दै आएको एकीकृत माओवादीले नयाँ शक्ति निर्माणका लागि माओवादी पार्टीहरूको आन्दोलन पुनर्गठन अभियान समेत चलाएको छ। आन्दोलनका लागि बैद्यको नेतृत्वमा रहेको नेकपा-माओवादी र नेत्र विक्रम चन्दको नेतृत्वमा रहेको नेकपा माओवादी पनि आवश्यकता महसुस गरि माओवादी आन्दोलन पुनर्गठन अभियान संचालन गरेको हो। लामो समय सम्म एउटै मञ्चमा बस्न नसकिरहेको र सम्बन्ध समेत राम्रो नभएको अवस्थामा माओवादी आन्दोलन पुनर्गठनको नाममा सम्बन्ध सुधार गर्ने र आन्दोलनको लागि तयारी गर्ने क्रममा सो अभियान संचालन गरेको हो। बैद्य माओवादी र विप्लवको नेतृत्वमा रहेको माओवादी पनि २०६२/०६३ सालको जनआन्दोलन, विस्तृत शान्ति सम्झौता, १२ बुँदे सहमति र अन्तरिम संविधानको भावना अनुसार नयाँ संविधान जारी गर्नुपर्ने पक्षमा रहेको कारण कार्यगत एकता गर्दै जानका लागि माओवादी आन्दोलन पुनर्गठन अभियान संचालन गरेको हो।

सुवर्ण अवसर ! सुवर्ण अवसर !!

"Education is the Key of Knowledge"
contact for New Session

Kirtipur English Boarding High School (KEBS)

नर्सरीदेखि कक्षा ९ सम्म भर्नाका लागि सम्पर्क गर्नुहोला।

सुविधा तथा विशेषताहरु :

- कक्षा १ देखि ९ सम्म करिब ५० जना विद्यार्थीहरूलाई ५०% छात्रवृत्तीको व्यवस्था गरिएको छ। सोका लागि चैत्र २० गतेभित्र स्कुलमा सम्पर्क गर्नुहोला।
- यातायातको व्यवस्था भएको —Computer कक्षा
- विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलाप, खेलकुद, गीत, संगीत तथा नृत्य प्रशिक्षणको व्यवस्था
- विदेशी शिक्षक, शिक्षिका द्वारा Chinese Language पढाउने व्यवस्था
- Boarders तथा Day Boarders को व्यवस्था भएको
- मन्टेश्वरी विधिद्वारा सिकाइने (Montessori Based)
- अनुभवी तथा तालिमप्राप्त शिक्षक शिक्षिकाद्वारा अध्यापन गराउँदै आइरहेको।
- SLC परीक्षामा उत्कृष्ट सहित १००% प्रथम श्रेणीमा उत्तीर्ण
- २०७२ वैशाख १५ गते सम्म भर्ना नि:शुल्क गरिने।

सम्पर्क

KEBS

Tyanglaphant, Kirtipur, 9849052978

कीर्तिपुर यातायात सेवा कम्पनी लि.

नयाँबजार, कीर्तिपुर -३

श्रीमान शेरसदस्यज्यूहरु,

विषय: १८ औं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित हुने सम्बन्धमा।

यस कम्पनीको संचालक समितिको मिति २०७१/११/१८ गते सोमबार बसेको बैठकको निर्णय अनुसार यस कम्पनीको १८ औं वार्षिक साधारण सभा निम्न लिखित मिति, समय र स्थानमा निम्न विषयहरु उपर छलफल तथा निर्णय गर्न बस्ने भएकोले आदरणीय शेरसदस्यज्यूहरु उपस्थितिको लागि हार्दिक निमन्त्रणा गरिन्छ।

छलफलका विषयहरु :

- १)संचालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन
- २)लेखा परीक्षकको प्रतिवेदन सम्बन्धमा।
- ३)आ.व.२०७१/०७२ को लेखा परीक्षण गराउन लेखा परीक्षक नियुक्ति बारे।
- ४)१८ औं वार्षिक साधारणसभाको निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर गर्न प्रतिनिधि नियुक्ति सम्बन्धमा

५)कम्पनीलाई अझ प्रभावकारी ढङ्गबाट संचालन गर्न सल्लाह सुझाव सम्बन्धमा।

कार्यक्रम :

मिति: ने.सं.११३५ चौलाथ्व प्रतिपदा शनिवा:

(२०७१ चैत्र ७ गते शनिवार)

स्थान : हिलटप गाड्डेन रिसोर्ट, कार्यविनायक, ललितपुर

समय : बिहान ठीक ७:०० बजे।

(कम्पनी कार्यालयबाट गाडि छुट्नेछ।)

मिलनमान महर्जन

कम्पनी सचिव

कानुनी सल्लाहकार
ज्ञानबहादुर महर्जन
प्रकाशक

नजरराम महर्जन
(९८४१४०१०७७)
सम्पादक

श्रीकृष्ण महर्जन
पबन्धक

गिरजमान सिंह
कतिपुर_sandesh@live.com

http://kirtipursandesh.blogspot.com

काठमाण्डौ जि. प्र. का दर्ता नं. २११ -२०६७/०६८

व्यवस्थापन
भरत महर्जन
वेबसाइट व्यवस्थापन
राज श्रेष्ठ

सम्पादकीय

आन्दोलनको वीचमा पनि वार्ता जारी राख्न जरुरी

पहिचान सहितको संघीयता, संघीयता सहितको संविधान, २०६२/०६३ सलाको जनआन्दोलनको भवना, विस्तृत शान्ति सम्झौता, १२ बुँदे सहमति र अन्तरिम संविधानको भावना अनुसार संविधान निर्माण गर्नुपर्ने माग गर्दै ३० दलीय गठबन्धनले निर्णायक आन्दोलन घोषणा गरेको अवस्थामा सत्तापक्षले आन्दोलनलाई छोडी वार्तामा आउनका लागि आह्वान गरेको छ। मतादेशको आधारमा नभई जनादेशको आधारमा संविधान निर्माण गर्नुपर्छ भनी विपक्षी दलको गठबन्धनले पनि आन्दोलन मात्र गर्ने वार्ता कुनै पनि हालतमा नगर्ने भनिएको अवस्था छैन। यसको अर्थ आन्दोलनरत विपक्षी दलको गठबन्धनले आन्दोलनको साथ साथै वार्तालाई पनि जारी राख्न खोजिएको छ।

आन्दोलन कै क्रममा पनि वार्तालाई जारी राख्न दुबै पक्ष तयार हुनुपर्छ। सत्तापक्षले आन्दोलनको क्रममा वार्ता गर्दैनौं विपक्षी संग र विपक्षीले आन्दोलन फिर्ता लिए मात्र वार्ता गर्ने भन्न थालियो भने भोलिका दिन भन्न कठिन हुने अवस्था छ। अतः आन्दोलनरत विपक्षी दलको ३० दलीय गठबन्धन र सत्तापक्षले पनि जे जस्तो भएतापनि वार्तालाई निरन्तरता दिन जरुरी छ।

जे जस्तो आन्दोलन गरेतापनि अन्तिममा वार्ता नै गर्नुपर्ने अवस्था आउछ। कि त एक पक्षले अर्को पक्षलाई समाप्त गर्न नसकिने अवस्थामा आ-आफ्नो तयारी र शक्ति हासिल गरिसकेपछि वार्ता नै गर्ने हो भनी दुबै पक्षले बुझ्नु जरुरी छ

गजल शौरभ शाक्यया

गजल-९

छकुचा निभा: वइव्यु जिथाय् नं
ख्यू बिसिका छवइव्यु जिथाय् नं।

जिमिगु नुग:या चकंगु क्यबय् नं
बंलागु स्वां ह्वइव्यु जिथाय् नं।

निरासां ख्युंसे त्वपुयाच्वंगु नुगलय्
सूर्य: न्यंक चकंका त्वइव्यु जिथाय् नं।

स्यासां आया धाये मफूत जिमिसं थौं
छ द्य: ख:सा करुणां स्वइव्यु जिथाय् नं।

विडम्बना जायाच्वंगु थ्व नुगपाय्
धैर्य, साहसया निभा: लुइव्यु जिथाय् नं।

—नजरराम महर्जन—

अहिले देश संक्रमणकाल बाट गुज्रिरहेको छ। संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र संविधान बनाउने क्रममा छ। दोस्रो जन आन्दोलनको बलमा देशमा राजतन्त्र हटाई गणतन्त्र घोषणा गरियो। २५० वर्षभन्दा पहिले देखि शासन गर्दै आएका शाह राजाको सत्ता जनताको हातमा आयो। पहिलो पटक जनताको छोरा राष्ट्रपति भयो।

यही संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र संस्थागत गर्न नयाँ संविधान चाहियो। संविधान भनेको देशको मूल कानून हो। त्यही संविधानको धारा अनुसार काम गर्न अरू कानून बन्छ। पहिलो संविधानसभा चुनाव हुनु अघि अन्तरिम संविधान निर्माण गरिएको थियो। जसमा देश संघीयतामा जाने कुरा उल्लेख गरिएको थियो। कसरी संघीयतामा जाने भन्दा पहिचान र सामर्थ्यको आधारमा प्रदेश बनाउने भन्ने स्पष्ट कटान गरिएको थियो। तर संविधान बनाउने क्रममा ती आधार हरूलाई बिसेर आफ्नो अनुकूल संविधान बनाउन खोजियो। जसले गर्दा चार वर्षमा पनि संविधान बनाउन नसकेर संविधान सभा नै भंग भयो। दोस्रो संविधान सभाको निर्वाचन भयो। जसमा पहिलो संविधान सभाको समिकरणभन्दा बेग्लै मत विभाजन भयो। पहिचान पक्षधर भन्दा पहिचान विरोधीहरुको संविधानसभामा बहुमत भयो। हिजो पहिचान पक्षधरको दुई तिहाई बहुमत हुँदा प्रक्रियामा जान नहुने भनेर अडान लिने पहिचान विरोधीहरु अहिले आफ्नो बहुमत हुने वित्तिकै प्रक्रियामा गएर भए पनि संविधान जारी गर्ने भन्न थालेका छन्। पहिचानलाई जातीय राज्य भनेर जनतामा भ्रम सिर्जना गर्न खोजिरहेका छन्।

नेपालमा नेवार, तामाङ, राई, लिम्बू, शेर्पा, मगर, गुरुङ जातका सघन बसोबास बेग्लाबेग्लै भूगोलमा छ। २५० वर्षदेखि वर्तमानसम्म यीनीहरुको भाषा, संस्कृति र पहिचान मारने काम भयो। राज्य संरचनामा यीनीहरुलाई अलग गरियो। आदिवासी, जनजाति, दलित र मधेसीको भाषा, संस्कृति अनि

हामी कस्ता छौं -२

अवसरमाथि राज्यले गरेका दमनको सूची लामो छन्। त्यसैको क्षतिपूर्ति स्वरूप एक प्रतिशतभन्दा बढी जनसंख्या भएका जातिलाई तिनको सघन बसोबास भएका क्षेत्रमा तिनकै पहिचान भल्कनेगरी राज्य नामाकरण गर्ने प्रस्ताव ल्याइएको हो। एक प्रतिशतभन्दा कम अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख, सीमान्तकृत समुदायलाई पहिलो संविधान सभाले विशेष संरचनामा राखेको छ। यसमा स्थानीय स्तरमा रहनेगरी स्वायत्त क्षेत्र, संरक्षित क्षेत्र र विशेष क्षेत्र भनेर छुट्याइएको छ। प्रदेशभित्र कुनै एक जाति, समुदाय, भाषाको बाहुल्य भएको क्षेत्रलाई स्वायत्त क्षेत्र मानिएको छ।

आज सत्ताधारी पार्टीहरु यस अनुसार प्रदेश विभाजनलाई जातीय राज्य भनेर जनतामा भ्रम सिर्जना गर्दैछन्। धेरैजसो जनताले यस कुरामा विश्वास गरिरहेका छन्। सत्यतथ्य के हो थाहा नै नपाईकन अर्काको लहैलहैमा दौड्ने हामी नेपालीको बानी नै हो। त्यसैले एउटा उखानै बनाइएको छ, “कागले कान लग्यो” भन्ने वित्तिकै आफ्नो कान नछ्यामिकन कागको पछि दौड्नु विवेकशील मानिसले गर्दैन। किनकी कागले मानिसको कान लैजान सक्दैन। मानिसको कान कागले लैजानको लागि त मानिसै उठाएर लानुपर्छ। कानमात्र चुँडालेर लान सक्दैन। चुँडाल्न खोजेमा मानिसले थाहा पाइहाल्छ। तैपनि अहिले हाम्रो नेपालमा यस्तै भइरहेको छ। उत्पिडनमा परेका जातजातीको हक अधिकार सुनिश्चित गर्न प्रदेश निर्माण गर्न खोज्दा जातीय राज्य भनेर नेताहरुले जनतालाई दिग्भ्रमित गर्न खोजिरहेका छन्। यसलाई देशका प्रमुख संचारमाध्यमहरुले पनि साथ दिइरहेका छन्। एउटा भूटो कुरा लाई सयचोटि साँचो भन्यो भने साँचै हो कि भनेर सोच बाध्य तुल्याउँछ। अहिले हाम्रो नेपालमा यस्तै भइरहेको छ।

एउटा उदाहरण लिउँ नेवा: राज्य के जातीय राज्य हो ? अवश्य पनि होइन। नेवा: राज्य भनेको एउटा पहिचान हो। नेवा: भनेको एउटा जाति मात्र होइन। नेवा: जातिभित्र पनि विभिन्न जातजाती रहेका छन्। काठमाडौं उपत्यकामा नेवार राजाहरुले राज्य गरेको सबैलाई थाहा छ। पृथ्वीनारायण शाहले उपत्यका विजय गरेपश्चात

यहाँका बासिन्दाहरुलाई कतिको अधिकार दियो भन्ने कुरा त ऐनाजस्तै छर्लंग छ। राज्यको हरेक अवसरबाट बन्चित गरियो। कतिजनालाई मारियो, कतिजनालाई देश निकाला गरियो। कतिजना पलायन हुन बाध्य परे। देशमा राणा शासन पछि प्रजातन्त्र आयो भने पनि शाह वंशकै हालीमुहाली रह्यो। पंचायत व्यवस्थाको नाममा देशको सम्पत्तिमाथि मुट्ठिभर का मानिसहरुले रजाई गरे। अधिकार लिए। जनताको आन्दोलनबाट पंचायत व्यवस्था ढल्यो। बहुदलीय व्यवस्था आयो केवल व्यवस्थाको नाम फेरियो, व्यक्ति फेरियो। शासन गर्ने तरिका उही रह्यो। हिजो शाहवंशको रजाई थियो भने अहिले बाहुन जातीको हालीमुहाली भयो। १२ प्रतिशत जनसंख्या भएका बाहुन जातीले देशको शासन प्रशासन सबैक्षेत्रमा ८२ प्रतिशत ठाउँ ओगटि राखेको छ।

एक राष्ट्र एक भाषा नीति ल्याएर खस भाषा बाहेक अरु भाषाभाषीहरुलाई निम्त्यान्न पार्न खोजे। खस भाषालाई नेपाली भाषा नामाकरण गरी त्यस भाषाको विकासको लागि करोडौं करोड खर्च गरिरहेका छन्। अरु भाषाको लागि बजेट नै राख्दैन। यही कारणले नेपालका आदिवासी जनजातिहरु ले आफ्नो भाषा, संस्कृतिको विकासको लागि संघीयतामा जाँदा आफ्नो पहिचान मात्र खोजेका हुन्। सदियौंदेखि खोसिएका आफ्नो हक अधिकार प्राप्त गर्न आवाज उठाएका हुन। प्रदेशको नामाकरण खोजेका हुन।

नेवा: राज्यलाई नेवा: जातीको जातीय राज्य भनेर नेवा: राज्य भयो भने अरु जातिले मान्छ र ? अरुजाति कहाँ जान्छ भनेर हल्ला फिजाईरहेका छन्। नेवा: राज्य भनेको जातीय राज्य त्यसबेला मात्र हुन्छ जुनबेला नेवा: राज्यमा नेवा: बाहेक अरु बस्न पाउँदैन। त्यहाँको शासन प्रशासनमा नेवा: बाहेक अरु कोही बस्न नपाउने भए मात्र त्यसलाई जातीय राज्य भन्न सकिन्छ। अहिले पहिचान पक्षधरले मागेको राज्यमा त्यसो हुँदैन। नेवा: राज्यमा अहिले हामी जसरी बसिरहेका छौं त्यस्तै बस्ने हो कसैले कसैलाई राज्यबाट बाहिर निकाल्दैन। पाइरहेको नोकरी वा कामबाट हटाइने छैन। हो बरु यतिसम्म हुन्छ कि नेवा:

राज्यमा नेवारहरुको जनसंख्याको आधारमा शासन प्रशासनमा समान हक अधिकार पाउने छ। त्यो भनेको नेवारले मात्र पाउने होइन। अरु जातीले पनि आफ्नो जनसंख्याको आधारमा अधिकार पाउने छ। अहिलेजस्तो एक जातीले मात्र हालीमुहाली गर्न पाउने छैन। एक भाषाले मात्र प्रसय पाउँदैन। नेवा: राज्यको प्रशासनमा कामकाजको भाषा नेपालीभाषाको साथै नेपालभाषा को पनि प्रयोग गर्न पाउने छ। त्यस्तै ताम्सालिङमा तामाङ भाषाको, लिम्बुवानमा लिम्बु भाषाको प्रयोग गर्न पाउने छ। यसरी हरेक भाषाले विकास गर्ने मौका पाउने छ। सबैले आफ्नो मातृभाषामा लेख्न पढ्न पाउने छ। के यो नराम्रो काम हो ?

अर्को नेवा: राज्यमा नेवार अल्पमतमा परेको छ भन्छन्। कसरी अल्पमतमा परेको छ ? काठमाडौं उपत्यकामा नेवार हरूको जनसंख्या ४० प्रतिशत छ। अरु सबैजातिको मिलाएर ६० प्रतिशत छ। उनीहरुले नै भन्ने गर्छन् नेपालमा १२५ जातजाती छन्। १२५ जातमा नेवारको मात्र ४० प्रतिशत छ अरु १२४ जातको मानिसको जनसंख्या मिलाएर ६० प्रतिशत छ। अनि कसरी नेवारहरु अल्पमतमा परेको छ भन्ने ? यसैमा हामीले विश्वास गरिरहेका छौं। हामीमा कहिले सचेतना आउने हो ? सदियौंदेखि दबाएर राखिएका हामी आदिवासी जनजातिलाई यस्तै भ्रममा पारेर अझ सदियौंसम्म हामीमाथि एक जातले रजाई गरिरहेका छन्, रजाई गर्न खोजिरहेका छन्।

आज देशमा संविधान बन्न नसकेको कारण पहिचान खोज्ने र पहिचान नदिने वीचको टक्कर ले हो भन्ने कुरा छर्लंग भइसकेको छ। आदिवासी जनजाति, मधेसी, दलित, महिला सबै आन्दोलित छन्। बहिस्करणमा पारिएका उत्पिडित वर्गलाई अधिकार नदिइकन ल्याइएको संविधान जलाउने चेतावनी दिइसकेका छन्। जब जब देशमा शासन गर्ने शासक वर्ग तानाशाहीतिर उन्मुख हुन्छ तब तब देशमा गृहयुद्ध हुन्छ। विश्वको विभिन्न मुलुकमा भइरहेको गृहयुद्धको कारण खोज्दा शासक वर्गले अरु वर्गलाई थिचोमिचो गर्न खोज्दा आफ्नो अस्तित्व जोगाउनको लागि विपक्षीले गर या मर भन्ने स्थितिमा जानु पर्ने हुन्छ। नेपालमा पनि यो स्थिति आउन नदिन सत्ता पक्षले विचार पुर्‍याउनु पर्छ।

नेकपा-माओवादीको कीर्तिपुरमा भण्डाफोर अभियान

संविधान सभाबाट संविधान नवन्ने ठोक्नुवा गदै दोस्रो संविधान सभाको चुनाव बहिस्कार गरेका मोहन वैद्यको नेतृत्वमा रहेको नेकपा-माओवादी पार्टीले पार्टीको संगठन सुदृढीकरण र भण्डाफोर अभियान चलाइरहेको छ।

उक्त अभियान अन्तर्गत कीर्तिपुर नगर भित्र विभिन्न स्थानहरूमा कोणसभा र भित्ते लेखन कार्य गरिरहेका छन्।

कीर्तिपुरको बाघ भैर वस्थान, खासीबजार, पाँगाको लाछी र ढोकासी चोभार, नगाउँ, बसस्टप इत्यादि ठाउँहरूमा कोणसभाको आयोजना गरि सकेको छ।

उक्त कोणसभाहरूमा जिल्ला सदस्य रमेश कुमार महर्जन, कीर्तिपुर नगरपालिका

भैसकेको ठोक्नुवा गर्नुभयो। साथै उहाँहरूले वर्तमान संविधान सभा हातीको देखाउने दाँत मात्र र हेकोले यो संविधान सभाबाट जनताको संविधान नआउने ठोक्नुवा गर्नुभएको थियो। वर्तमान संविधानसभाले पहिचान सहितको संविधान नदिइकन २०४७ सालको जस्तो संविधान जारी गरेमा जलाई दिने पनि बताउनु भयो।

यसै सन्दर्भमा कीर्तिपुर नगरपालिका ईलाका संगठन समितिले भोलि चैत्र ५ गते बिहीबार दिउँसो १ बजे कीर्तिपुरको कृष्ण क्याटरिङमा अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना गरिएको छ।

कीर्तिपुर नगरको समग्र विकासको सन्दर्भमा “ऐतिहासिक कीर्तिपुर नगर ीको सार्वजनिक सम्पदाको संरक्षण एवं पूर्वाधार विकासको सम्भावना र चुनौती” विषयक बृहत अन्तर क्रिया कार्यक्रम गर्न गइरहेको छ। उक्त कार्यक्रममा सहभागिताको लागि विभिन्न राजनीतिक पार्टी, सामाजिक संगठन, खल: पुच: सबैलाई आमन्त्रण गरिएको सेक्रेटरी अर्जुन महर्जनले बताउनु भयो।

नेवारी संस्कार, संस्कृति परिमार्जन र नारीको भूमिका बारे अन्तरक्रियात्मक गोष्ठी

गत फागुण ३० गते शनिवार कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.को महिला विकास उप समितिको संयोजकत्वमा १०५ औं अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवसको उपलक्ष्यमा आयोजित “नेवारी संस्कार, संस्कृति परिमार्जन र नारीको भूमिका” विषयक एक दिने अन्तरक्रियात्मक गोष्ठी तथा कार्यक्रम सम्पन्न भयो। उक्त कार्यक्रममा संस्थाका महिला सदस्यहरू र कीर्तिपुर नगरपालिकाभित्रका विभिन्न महिला समूहका प्रतिनिधि सदस्यहरूको उपस्थिति थियो।

बज्रमुनी बज्राचार्यको आतिथ्यमा भएको उक्त कार्यक्रममा संस्थाका सञ्चालक समिति सदस्य तथा महिला विकास उप समितिका संयोजक श्रीमती

शोभा महर्जनको संयोजकत्वमा भएको कार्यक्रममा संस्थाका अध्यक्ष रमेश महर्जनले कार्यक्रमबारे जानकारी दिने र अतिथि बज्रमुनी बज्राचार्यबाट नेवारी संस्कार, धर्म र संस्कृति, मृत्यु संस्कार बारे जानकारी दिनुका साथै समयानुकूल परिमार्जन गर्न पर्ने आवश्यकता बारे प्रकाश पार्नु भयो। र अन्तमा कार्यक्रममा सहभागी महिला सदस्यहरू बीच कार्यक्रमबाट प्राप्त जानकारी र आफूलाई र आफ्नो समाजमा भएका गरेका संस्कार, धर्म, संस्कृति बारे अन्तरक्रियात्मक रुपमा छलफल गरी क्रमिक रुपमा व्यवहारमा उताउँदै लैजाने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै कार्यक्रम सम्पन्न गरियो।

हिलटाउनमा जुडो

गत फागुण २८ गते हिलटाउन उच्च माध्यमिक विद्यालय, कीर्तिपुरमा एक विशेष कार्यक्रमको आयोजना गरियो।

उक्त कार्यक्रममा विद्यालयमा जुडो कार्यक्रम अन्तर्गत नेपाल जुडो संघको तर्फबाट जुडो संघका अध्यक्ष दिपक हर्ष बज्राचार्यले विद्यालयलाई जुडो प्रशिक्षणका लागि आवश्यक म्याट तथा पोशाक हस्तान्तरण गर्नुभयो। विद्यालयका प्रिन्सिपल राजन तण्डुकारले

स्वागत मन्तव्यका क्रममा विद्यालयमा विविध खेलकुद प्रशिक्षण कार्यको विकास र विस्तारमा टेवा पुऱ्याउन नेपाल जुडो संघबाट प्राप्त सहयोगको लागि हार्दिक धन्यवाद एवम् कृतज्ञता ज्ञापन गर्नुभयो।

साथै उहाँले नेपाल जुडो संघका अध्यक्षलाई विद्यालयको तर्फबाट कदरपत्रद्वारा सम्मानित

गर्नुभयो। विद्यालयका निर्देशक तथा नेपाल जुडो संघका महासचिव रमेश महर्जनले आफ्नो मन्तव्यको क्रममा आउँदो शैक्षिक सत्र २०७२ देखि जुडो खेललाई पनि नियमित रुपमा विद्यार्थीहरूलाई प्रशिक्षण दिइने जानकारी गरि उनुभयो।

TAAL TANTRA

ART & MUSIC ACADEMY

NAYA BAZAR KATIPUR-17

ताल तन्त्र आर्ट्स एण्ड म्यूजिक एकेडेमीमा सम्पर्क राखी योग्य एवं व्यवसायीक कलाकार बनौं

गायन/ हार्मानियम : संगीत प्रवीण श्रीकृष्ण श्रेष्ठ र विश्व नेपाली (+ २ तथा इलाहावादबाट शास्त्रीय संगीतमा परीक्षा दिनेहरूको लागि पनि)

गीतार : सन्तोष महर्जन र मनोज महर्जन

तबला/मादल / D-Jembe: दिलिप किपू राजेन्द्र महर्जन र प्रवेश महर्जन

बासुरी: रमन महर्जन, महेश महर्जन

आर्टस् : सावित्री महर्जन र उमेश महर्जन

सारंगी : श्याम नेपाली र प्रिन्स नेपाली

नृत्य : देवेन्द्र महर्जन

Violin (भ्वाइलिन) : योगेश डगोरिया

हाम्रा विशेषताहरू

- दक्ष एवं अनुभवी प्रशिक्षकहरूबाट सैद्धान्तिक र व्यवहारिक ज्ञान दिइने
- बालबालिकाको लागि विशेष कक्षाहरू
- संगीत, नृत्यका प्रशिक्षकहरू उत्पादन गरिने

Note

Visit & Call - 9851007405

9851045486

उपभोक्ता बचत बजार प्रतिक्षा गर्नुहोस्

विस्तृत जानकारीको लागि

बाघभैरव इलेक्ट्रिक हाउस, कीर्तिपुर

पाँगा दोवाटो, कीर्तिपुर सपिड कम्पलेक्स

9851178574÷9803822153

गुणस्तरीय निर्माण सामग्रीहरू सुपथ मूल्यमा

हाम्रा सेवाहरू

- डन्डी
- बाँस
- ईट्टा
- रोडा
- बालुवा
- सिमेन्ट

सम्पर्क :

बालकुमारी सप्लायर्स

पागा, हनुमानघाट

प्रोप्राइटर सुरेन्द्र महर्जन

फोन : ९८४३८३४५३३,

९८०३५२३०५०, ८३३५४०६

स्वर्गिय शुकलरल दलइलल स्वस्थलनी बलखं

नेपालभलधलल नलटक सलहलतु, सलंगलत खु: व थलथी सडलकलक सेवलु डन कुवलसलुल सडलक सेवल डलनल २०६२ सल डसलर डहलनल ८० दैलु दलवंगत जुडलदीडु डलंगल डुजलनुद तुवलडल शुकलरल डहलरुनं थलथी सडूत वुनल: नेवल:तसें शुडक डलंभलडु नेडललडलषलं कुवलदीगु डलघ लकुडु वलखं कनीगु श्री स्वस्थलनी वलखंल सडूडल छुं छुं वु: थन नुतुडवुडु तुनलगु जुल । थुकी छुं डलंके डल:सल सुडलव वलडलदलडत डनलड डलनलकुनल (संडलदक)

स्व. शुकलरल डहलरुन

(बंगु वललडु श्रीस्वस्थलनी डरडेशवरी वुतकथलडल नीगूगु अधुडलड वुनल दलल आ: कथहं वुनलदलसुं)

कुडलरं आडल कुडल वलकुडलत— हे अगसुतुडनल ! थुगु कलसलडं कुंकुं कुडलदुं डलदुं वलते कुडल:वने धुसेलल कुनुडल दलनडु शलवशरुडल डुरलडुण थ:गु शरीर हूडुडुडुत गूगु खनल: थ:गु छैलु लुडंकल: नुतुडलवलें ससलडु कक कुनल: कु डलडे ? छैलु वनेडलल धकल: डती डलनल: सस: डौ व सस:डलडलं नुतुडे वनल: वलनुतु डलत— हे डलतल ! डलतल ! कुडलडलनल कुडलं डलहलडल जुल कुडलदुं डलदुं थन कुनेधुन । कल वडलगु थुवदुडलदुल दत छैलुडलगु कु गतल कुडलकुन, वलकुडलडलडलं डेडलं सुं दुगु डखु आडल गूसल छैलु कुक: वलकु: डलनलवडु धल:गु कलकुडलडलकुडल वकन नुनल: शलवडुडु डुरलडुण धडलदलल— हे कलकुडलडल ! थु व नं लल कुलल गे छैं ख: कलडल सु दु धकल: डुतु धल:सलं डुती धल:सलं श्री सडुडलत धल:सलं डुककं कु हे ख: । अथेगुगुललं कलडलत तुव:तल: डुडलडु डलतलडु तडल:दीडते कलडलं गव:नुडल कलनुदरी ख: धकल: उकल थु खं धडलदलडते धकल: सस:डौडल थुल वकन नुनल: कलकुडलडल शलवशरुडल धडलदलल— हे डलतल ! आडल आडल डलनलदलडते कुक: छैलु वनल: कु डलडल: कुन वलकुडलडल कक वडे । वरु डलकनं हे ललहलवडु कल नं सु दु धकल: डलंडौ श्री सडुडलत नलतलकुतल धल:सलं सडुसेवल कु हे लल ख:नल इडुडु: स्वडल: डल:गु वखतडु डल:गु कुकल वलक नकल: डुलकल डलनल:तडु थकल:डु दडलधलरी कुत तुव:तल: कल गन वने । नुतुडलवलडु ससलडु कुनल: नडेगु कुनेगु केवल नलडदुडनल ख: हलनं लुकं कु डुडलड ? लुकडलगु अडलवद नं वके कुडगु उकल कलत: डनलं दीडते सकडर डलकनं ललहलं वडे । थुल थ:डु स्वलडी डलंडौडलके वलदल कल:गु खनलं डुडलडुडुं धलल— हे स्वलडी ! कुल छैलु डुडलडु डनसुवल गूसल कलत: नं नलडं वुनलडलकल नतु कुत: कुवडुडुडु । कुल वलनल कल डलकल: कु डलनल: कुने कल नं नलडं वडे धकल: डुडलडुडुडल वकन नुनल: शलवशरुडल धडलदलल— हे स्त्री ! कु वललख उडेर तलनल कल सरह वडे डैडुडु । कुलधल:सल डुगी छैलु थनं डकु वतलडल: । वलकुड तत:हलक:गु तं गडल: वनेडल: त:नु डलकुल गूडु दथुड वलडे कुनेडल: । गन देनेगु, गन नडेगु हलनं गूडु वनेवलडु अने अने धुं कलसल डललु इतुडलदल कलनुतुडल डुडु दु । कु जुल थ:गु इकुलनुसलर नडल: डुनल: गनं तलडलकु कु डलहलं डरुवनलडु लैलु वलं अनेक कलसलडं डुडुडु नलडललडु वनेडल: तलनुवल धकल: ल: कुक: तुवनेगु गनं डदु नडेगु डदु । डुवल:डुल गु दु:ख सी डलली हलनं कल वूडल अवस्थल कुडल:कुंडु कु जुल नकतलनल लुडलसेडु सुं दुशडनलडलं वलडलल:गु डलखलतडल कुतु हरे डलनलडन धल:सल कल कुल डलडेडु ? उकल कु थन हे कुनल: डलतलडलतलडलडु सेवल डलनल: कुं । कल छैलुडलगु हललखवर स्वडल: नललं डुललं थुंक: वडे । नललडुलल धैगु गव:नु धकल: तुरुनुत व हे वडु थुल स्वलडीडल आडल नुनल: डुडलडुडुं धलल— हे स्वलडी ! कुल नललडुलल धडल: दलल थन कुल वलनल कल नलधौ नं कुनेडलडु । हलनं वल वडु डु वडु नलडललडु वनेडल: नडे डलतुडलनल: दु:ख सी डलली । अने अनेगु तलहलक:गु तं गडल: वनेडल: गूडु गूडु वलडु कुनेडल: नलनलं कलनुतुडल डुडु दु धकल: धडल:दलल । उकल कलत: कु सनुदह डदु । कुत: दु:ख गूसल कलत: नं दु:ख कुडु । कुत: कु गतल जुल कलगु नं वहे गतल कुडु, कुल नुतुडलगु हे डर डुडु दु धल:सलं कुल वलनल कल डौ डललख कुनेगु डन डदु । कदलकुत कलत: तुव:तल कुल कक डलल धल:सल ललडल कुल डलडगु वखतडु कलगु कुल: स्वडे खनी डखु । कल थ:थ:डु हडुडल कुडल: सलनल:वने । थुल डुडलडुडुडल वकन नुनल: शलवशरुडल धडल:दलल— हे स्त्री ! आडल गूसल कु डलतलडलतलडलके वलदल कडल: वल धकल: शलवशरुडल धलसेलल, डुडलडुडु डलंडौ डलथलड वनल: वलनुतु डलत— हे डलतलडलतल ! कल नं स्वलडीनलड वने वलदल वलडलदलसुं धकल: डुडलडुडु वलदल डुडलसेलल शलवडुडु व सती

नलडुहलतलडु न हे डुती ! कु वने धकल: धलडेडते कुलधल:सल कलडलं थकल:गु वूडल अवस्थल कुडुडुंकल कलडडल धल:सलं डुतुडलडडल धल:सलं दतडुतं कुहे कुडु दु । वनधल:सल कलडलत सुडललर सडुडलर सुनलं डलड ? ल कुक: तुवकीडु सु ? कु कुडु नं डनुत धल:सल कलडलं कुनुडल डदुगु रलत थें कुडु, डदल कलरह डलनल: वन धल:सल थु डुरलण लुनडीडु अवशुड लुनडी डखु । अथेगुगुललं कु कुडु कलडलं वूडलवूडी ललहलनल सेवल डलनल: कुं । श्री सडुडलत नं वलकु: डलनल:कुं, कु वनेगु धलडल डलडेडते कु स्वलडी कुवडल: वुडु नलल डुललं लल ललहलवडु नलल डुलल धैगु गुलल ख: धकल: हे डुती ! कलडलगु खं नुडं धकल: डलखलं कुलव वडेकल कुलडलकुन । थु स्वडल डुडलडुडु वलनुतु डलत हे डलतल ! हे डलतल ! डलसल धैडुडलसल सडुडुण तीरु वुत, दलन, धरुड थ:डु स्वलडी ख: स्वलडी दतले तीरु वुतदलन धरुड धैगु कु हे डलडेडु: सडुडुण सुडुतल । अले डुरलणदल कुकलडलं स्वडल: अधुडन डलनलकुलडलं ख: । कल कुल धलडेडल:गु डखु । हलनं डलसलकलती कुडल: थ:डु स्वलडीडलत तडं कुनधल:सल डलखल डेरी कुडु स्वलडीडल वकन उललुंघनडलत धल:सल डलडु कुडु, स्वलडीडलत कु वकन लललत कु:वलधल:सल ललटीकुडु । सुकल: कु कुल नल धल:सल खलकुडु, डुरेहडलत धल:सल डुरेहीकुडु, अथेगुगुललं कलत: गने धडल: दीडते वलदल वलडलदलसुं । सलसल खंअकल अकल:डु वूड अवस्थलडु डलकल:कुल कुवडल: कुडलडे लैलु वलकुड सुनलं सुडललर सडुडलर डलनलतडु ? हलनं थु सलसलरडु इललडल कुडुडुंकुडु डुतुडलडडल थ:कुलु स्वडलकल कुने कु ? वरु डलकनं ललहलवडल: दशन डलवडे । थुल डुडलडुडुडल वकन नुनल: डलवौ नलडुहलतलडुनं धडल: दलल— हे डुती ! आडल गे कुसेलल कलडलं डनेडलडु । आ: कुडलडे कुलडल स्वलडीनलड ललनलं हुं धकल: डलखलं कुलववडेकल अने अनेगु तलसलं तलकल: वसुतं डुलकल: डुरससुत धन वलडल वलदल वलडल थ:गु गलडं डलनेथुंक डुलेडलत लैलु डकुल हलस डलनल: डलकल धडल: डुडलडुडुडलत कलडलं तुव:डंकडेडते लुडंकल: डलकनं ललहलं वल धकल: डलखलं कुलव वडेकल वलदल वलडलकुवत । अले डुडलडुडु थ:डु डलतल डलतलडलत डणुडलत डुरणलड डलनल: थुखे थ: डलसलडलं डुककडलके वलदल कडल डलखलं कुलव स्व:स्व: वडेकल कुलकुलं दुली कुनल: डुडलडुडु व शलवशरुडल नलडुहलतलडुनं डुरस्थलन कुडलवन । हे अगसुतुडनल डुडलडुडु व कलकुडलडल शलवशरुडल वलदल कुडल: वसेलल अनलल शलवडुडु व सती डुरलडुण डलखलं कुलव वडेकल: डुडलडुडु वंगु स्वडलकुन । स्वडल कुंकुं कुने डदडल: नलडुहल तलडुनं सलडलडु थललं वनल: स्वडलकुन । कल सलडल नं कुनेडनुत । अले अनंतु कुनल: डुडलडुडु लुडंकल: नलनल तरह नं वललड डलनलकुन । उगु इलडु वेहलस कुडल: सलडलकल तुललुडल सलडलं कुतु वडल: नलडुहलतलडुनं सदलडल ललगु वलदल जुल । अले श्री डलहलदेवडल दुत वडल: वलडलनडु तडल: डन । शलवडुडु व सती डुरलडुण नलडुहल तलडु नं दलवुड शरीर कुडल: कैललश डद ललनल आननुद कुनलकुन । अनं उडुरलनुत शलवशरुडल व डुडलडुडु नलडुहलतलडुनं डुलेडलके थु गूडल नलं कु ? थु डुडलतडल नलं कु ? थु तल:डल:गु सलडल:डल नलं कु ? थु कलनुतुडल नलं कु ? धकल: नुललसे डुलेतडुसं नं ठलक ठलक कलवलड वलडल: अने अनेगु कुलललनल: अतल नुतुडलडुडु लैलु वनलकुन । थुगु कलसलडं खं ललललं वलं तलडलकु वनेधुलकल: गूडु दथुड कुल तलधुगु डुखु थुसेलल सनुतुडल ई जुल । अन हे वलडु कुनेगु वनुदलवसुत डलनल: डुडलन सलडलन ललकडल थलडलन डुडलन डलत । अले डुलेडलत नं डुडलन डलकल: रलत कुसेलल ललसल ललडल: गव:तुल । नुललकुल नुडलसे वैगु तुव:रं सललै तुलनुडलसेकुंगुलल गव:तुले सलथ हे सकलसलडलं डसुत नुतुडे वल व औसरडु श्री डलहलदेवडल शुरलडल डुरलडलं कुं वडल डलंडौडल डलडलं तीकल: ह:गु तलसल दकुलं डुककं कुडलडन । कनुडु सुथडु नुतुलं कलडेकल स्व:गु वखतडु कुनल: वैगु सलरल सडुडलत थ:केकुंगु तलडलत:गु तलसल सडेत कुडलडलंकूगु खनल: डुडलडुडु सललै अधरुड कुडल: नुगलं सलहलडे डलडल नुगल:डल दलदलं कुलडलकुन । अले डुलेतडुसं धलल— हे डुडलडुडु ! गूगु कुडुडुंकल डुगु डनेधुंकल आ: वलसुडलत डलनलडल कु डुरडुडलन डदु । आ: कुडलडे कलडलं नं नुललकुल कु कुलवडल वडलगुललं तुलनुडल डुसुक नुतुडे वडल: थकल:गु अनरुथ जुल । कलडलं अडलगी जुल । आ: कुलडु वलवल डललतलर डलतल कु धकल: धल: वनेगु कु कुल: तडल: नुतुडल: वनेगु धलधलं कुल: खलुंक तडलकुन । डुडलडुडुं धलल— आ: कुलडलं थनं हे ललहलं हुं कुलडलत वुनलडलंकल: कुडलडे नकेगु कु डदु हलनं दकुल श्री सडुडलतल खं कुडल: कु दुगु डखु कु वीगु नं डुगु डखुत धकल: वलदल वलसेलल डुलेत डुडलडुडुडलत डुरणलड डलनल: कु सनुतलड कडल: वलदलवलकल कुडल: ललहलवनल: थ:थ:गु छैलु वन । डुलेत ललहलं वसेलल अनं ललडल शलवशरुडल व डुडलडुडु नलडुहल तलडुनं गूडु दुगु डललडुल डललल: डललल: कु धु:दुल व नडल: वलल वलल डुरलण रकुल डलनल: वलं तलदलनलगु गूडु

कुलकलडु थुंकल: नुडलसे वनेगु हे असडुथ कुडलकल: डुडलडुडु धडलदलल— हे स्वलडी ! कललल कुडलल: कुलल गे सलडरुथ डनुत डुलथडु नडेगु नं डलतुडलत आ: कु नडेगु धलधलं गव:तुल । डुडलडुडु गलडुणल अवस्थल हलनं नुलडल गलकल:गु सुख: सलडलकुंडु डलत थकल:गु कलसलडं थकल:गु दु:ख सुगु खनल: शलवशरुडलडलत अतुडनुत डलडल वनल: थ:गु डुलडु तडल: धलल— हे स्त्री ! नडे डलतुडलनल कुडलडे थन नडेगु डललडुल कु दुगु डखु डलहलअधुर गूडु दथुडललत थन कल:ख: न डुखू कुल दु, नत हलतल कुलधल: दु थकल:गु थलसडु कल धडलगु सलहलनल: सलं डकुल कुल थुंक: वनेनु । अले अन डललडुल ल: तुवनेत डुखु हलती नुतुडलगु धल:सलं दु हे डुडलडुडु थकल:गु अधुरगु गूडु दथुड तलडु कुने नं डगु कुललधल:सल धुं डललु कलतुवल इतुडलदल डुडलंकलर डुडलंकलर कलव कलनुतुडल डुडु दु । डुी हललल:कुनलगु स: तलडल: धुं डललु सुं कलनुतु वलसल । अले डुनल अडलत डकुडलल ? उकल हुंकन तलक नुतुडलगु डलनल:सलं वलुंवलु वनेनु धलधलं ललल: कुनल: वलसुतलर वलसुतलर नुडलसलकल हल डुडलडुडुडल डनडनं हे हरल ! हे वलधलतल कल थुल कु अवस्थल जुल धकल: डतीडती ईशुवरडल नलं कडल वलसुतलर वलसुतलर वनल: गू कुलसं थुंक: वन । अले शलवशरुडल डुरलडुण उकुंथुकुं डललल: दुदुगु डललडुल ही सकल इतुडलदल नुतुडल:ने धु:दुक डुलकलडेक नकल ल: तुवंकल: धलल— हे स्त्री ! दु:ख डन तलडेडते डुीगु कुल न थुंक: वल अडल: वने डुलल नु धकल: थलडु थलसडु डलसु लंकुलंकु वलं कुनुडुडुतल नगरडल डलने सलं डेखल कुल कुललल सुडुतुडलनल: डुीगु कुल थुवहे ख: धकल: दुने वुनलडलंकल । अले डुडलडुडु कुल दुने कलकडकलं स्व:गु वखतडु स्व:स्व:गु थलसडु डलकल:कलं कलल गवडलत:गु व धू सलवडु डेगु कु हे डदु, हलनं वलं स्व:सल डलगल:थें डुललर कुडलकुंगु थकल:गु डेखल कुल कुललल नुलल थ:गु थ:कुलु लुडंकल: वलतु अधैरुड कुडलकल नुगल: दलडल कुलडलकुन कुलडलं कु डलडे हेडुक: वडुडु सु ? थ:थ:डु धैरुडल कडल कलगु कडुडु कुलडल ह:गु हे थकल:गु सल कुडलडे धकल: तुलड कडल डुक धू डुनल: वलकुललल सल सल नं वलं थललल: सडलडलनल: थ:डु स्वलडीडलत डल:गु कलसलडं सेवल डलनल: कलल हनलकुन ।

इतल श्री स्वस्थलनी वुतकथल डुडलडुडु डलतडल देडु डुरेवलधुडलड ॥२१॥

कलकल दुने डु

सुवरुण डहलरुन, नलगुडु, कल.न.डल. १६

नडलं वरुडकु आगडन सलंगे वसनुत ःतुले हरलडली कुलई सके, अकेल दललरु सकुरलड हुने सडुडु आइसके । देश वनलउने हलसुतलरु दनलदन आगु वली रहे, कडुडु डुवल शकुतलरु वलदेश डलडलन डई रहे । डुी ककुलल कललले देश ललखुलं हललल हुने डु, तुलही वदललदु सडुडु कुनन सकेन डने कलकल दुने डुडु । डटक डटक तुललई सकुडु कलनतलकल इकुल आकलश हरे, २१ औं शतलडुडीडल उंडु ललनु डनं उंदु ललगु रहे । डतल गुलस वलुन उतल संवलधलन वलुन, कललं कलड गनं कुलकुडु लुडसेडलकुल कलल डलउंन । हुनेले कनेरेटर, इनुडटर, वुडलटी कुल आंगन उकुललु, डदुर गरीवीललई अरुथ तनुलले डनु सडलडु कलललु । कलले कने डलन डु अवस्थल कुणडरकु सुख डलतुर हल, खई कलले देशडल सदल सदलकु ललगु उकुललु हुने हल । कललं कलतल गलुलीडल सुध डुखडल डुी कुल नुल, डलगुने वेलल डुलै डुल दलने वेलल कुलै कुल । डलडुी डलस गुरे नुकरी कुन, डैदल हलंडे धुवलं, धुलु सलवडु स्वकुल हलवे कुन । वलकलसकु नलडलडल डललं सलरु सडुडुलन आउंन, रलतल रलत डलरु, डलरु कललं सडक, कतै खलुडै हुनु । कलवसडु संवलधलन वलुन, तलवसडु नलगुरलक कुड हुंन । अव वलने संवलधलन वरदलन सलवलत हलसु, डुी सलवे सलवेकु आवलक हलसु । (गलत डलगुण ७ गते कलनलललतु सडलक टुलखलकु आडुलकनलड डुलकुल आठु कलनलललतु सडुडुलनडल उलुकुषण डुरलडुल गलरलकु कलवलतल-सं)

PEP ले सातौं वार्षिकोत्सव मनायो

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक

जर्मन नागरिक ध्वीचषमम् न्भचाभल संरक्षक रहेको प्राइमरि एजुकेशन प्रोग्राम संस्थाले गत फागुण २९ गते कीर्तिपुरको हिलसाइड होटलमा सातौं वार्षिकोत्सव मनाइयो। संस्थाका अध्यक्ष माधवलाल महर्जनको सभापतित्व र संरक्षक विलफ्रेड जर्फन प्रमुख आतिथ्यमा भएको उक्त कार्यक्रमको संचालन विजय महर्जनले गर्नु भएको थियो। संस्थाको सचिव नन्दकुमारी महर्जनले स्वागत मन्तव्यको क्रममा संस्थाको उद्देश्य र परिचय दिनु हुँदै सात वर्ष पहिले प्राथमिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने ४० जना बालबालिकालाई सहयोग गरेकोमा अहिले ७५

जना बालबालिकालाई सहयोग गर्न पाएकोमा खुसी व्यक्त गर्नुभयो।

प्रमुख अतिथिले आफ्नो मन्तव्य दिने क्रममा शिक्षा प्राप्त गर्नु सबैको मौलिक अधिकार हो। शिक्षा नै ज्ञानको भण्डार हो।

शिक्षा नै देश विकासको आधार हो। सात वर्ष पहिले नेपालमा आएर विद्यालयहरु घुम्नेक्रममा विद्यालय भर्ना भएका बालबालिकाहरु विचैमा विद्यालय छाडेर जाने गरेको देख्दा त्यसको कारणको खोजिमा लागें। विभिन्न समस्या भएको पाएँ। कमसेकम प्राथमिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने ४० जना बालबालिकालाई सहयोग गरेकोमा अहिले ७५

साथीहरूसँग सल्लाह गरी यो प्रोग्राम चलाएको हुँ। हाम्रो सहयोग पाएका बालबालिकाले पढाईमा विशेष ध्यान दिएर कक्षामा पहिला, दोस्रा, तेस्रा हुन सफल भएको देख्दा खुसी लाग्यो। पहिले प्राथमिक तहमा मात्र सहयोग गर्ने भनेकोमा यो सातवर्षमा ९ कक्षासम्म पुगिसकेको छ। यो देखेर साह्रै खुसी लाग्यो। यो सहयोग निरन्तर रहने छ।

संरक्षक Wlified Gerfen ले वार्षिक परीक्षामा पहिला, दोस्रा र तेस्रा हुन सफल १० जना विद्यार्थीहरुलाई विशेष उपहार प्रदान गर्नुभयो। उहाँले अंग्रेजी भाषामा बोल्नु भएको माधवलाल महर्जनले नेपालीमा

अनुवाद गरी सुनाउनु भएको थियो। पीईपीको सहयोगको बारेमा आफ्नो धारणा राख्न अनुरोध गर्दा एउटी एकल महिला अभिभावकले गला अवरुद्ध पाउँ भन्नुभयो, “यो संस्थाले सहयोग नगरेको भए मेरो छोरीलाई मैले पढाउने सक्दिन थिएँ। सहयोग निरन्तर पाउने आशा राख्छु।” कक्षा ९ मा अध्ययन गरिरहेकी छात्राले उच्च शिक्षामा पनि यस्तै सहयोग पाउने अपेक्षा राखेको थियो।

सभाको अन्तमा सभापतित्व ग्रहण गरिरहनु भएका माधवलाल महर्जनले भन्नुभयो, “कीर्तिपुर क्षेत्रका १४ वटा विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका जेहेन्दार, आर्थिक कमजोर भएका बालबालिका हरूलाई सहयोग गरेका हौं। यो सहयोग बाट हामीले व्यक्तिगत फाइदा लिने आशा गरेका छैनौं। गीतामा कर्म गर्दै जाउ, फलको आशा नगर भनेभै हामीले व्यक्तिगत फलको आशा गरेका

छैनौं। कसैको सिफारिसमा वा हाम्रो भनेर छानेका पनि होइनौं। हामी आफैँ स्कुलहरुमा घुमेर, बालबालिकाको घरमा गएर उनीहरुको अवस्था बुझेर मात्र सहयोग गरेका हौं। ४० जनाबाट सुरु गरेको अहिले ७५ जनालाई सहयोग गर्न पाएर हामी खुसी भएका छौं। अबै यो सहयोग निरन्तर रहने आशा व्यक्त गर्दछौं। कार्यक्रममा बालबालिका हरूलाई विभिन्न शैक्षिक सामग्री वितरण गरिएको थियो।

नविन महर्जन

अष्ट्रेलिया र न्युजिल्याण्डको आयोजनामा सञ्चालन भैरहेको आई.सी.सी. विश्वकप क्रिकेट-२०१५को पहिलो चरणको सम्पूर्ण लिग खेलहरु समाप्त भइ यो सातादेखि क्वाटरफाइनलका खेलहरु सुरु भैरहेको छ। यो विश्वकप क्रिकेटमा नयाँ अन्तर राष्ट्रिय रिकर्डको पर्यावाची हुन पुगेको छ। अर्थात् यस विश्वकपमा निकै ऐतिहासिक रिकर्ड हरू कायम भैरहेको छ। जसले गर्दा प्रत्येक म्याच निकै रोमाञ्चक हुँदै गैरहेको छ।

समूह क मा निकै आकर्षक खेल देखाउँदै आयोजक न्यूजिल्याण्ड अष्ट्रेलिया, श्रीलंका र बङ्गलादेश क्वाटर फाइनलमा पुग्न सफल भएको छ भने समूह ख बाट डिफेन्डिङ च्याम्पीयन भारत, दक्षिण अफ्रिका, वेष्ट इन्डिज र पाकिस्तान क्वाटर फाइनल पुग्न सफल भएको छ। विशेष गरी दक्षिण एसियाली राष्ट्रहरु भारत, श्रीलंका, पाकिस्तान र बङ्गलादेश पनि क्वाटर फाइनलमा पुगेकोले अझ थप रोमान्चक बनाइसकेको छ।

साथै टेष्ट क्रिकेटमा समावेश नहुने एसोसियेट टिमले पनि यस विश्वकपमा निकै सुधारिएको खेल प्रस्तुत गर्दै

कीर्तिमानी विश्वकप क्रिकेटमा दक्षिण एसियाली राष्ट्रको प्रदर्शन

टक्कर दिन सफल भएको थियो। जस्तै गर्दा नेपाल क्रिकेट प्रेमिहरुले पनि आफ्नो टिम भविष्यमा विश्वकप क्रिकेटमा हेर्ने सपना बुनिसकेका छन्। अफगानिस्तान, स्कटल्याण्ड तथा आयरल्याण्डले यस विश्वकप क्रिकेटमा निकै सम्पन्न लायक प्रदर्शन गरेको थियो। यस चालु विश्वकप क्रिकेट प्रतियोगितामा अनेकौं अविस्मरणीय कीर्तिमानहरु कायम भैसकेका छन् र अझ कायम हुने अपेक्षा गर्न सकिन्छ। श्रीलंकाका चर्चित खेलाडि कुमार संगकाराले यस विश्वकप दुई ठूला कीर्तिमान बनाउन सफल भए उनले विश्वकपमा लगातार चार सतक बनाउने पहिलो ब्याट्सम्यान हुन सफल भए। साथै स्कटल्याण्डसंगको खेलमा विकेट किपरको भूमिकामा खेल्दै २ क्याच लिएर विश्वकपमा सबभन्दा बढी ५४ क्याच र स्टम्पिङको कीर्तिमान समेत आफ्नो नाममा राख्न सफल भएका थिए। त्यसैगरी वेष्ट इन्डिजका ब्याट्सम्यान क्रिस गेलले जिम्बावे विरुद्ध २१५ रन बनाई दोहोरो शतक बनाउने पहिलो खेलाडिको कीर्तिमान र खेला थिए। त्यसैगरी अष्ट्रेलिया ले अफगानिस्तान समक्ष ४१७ रनको स्कोर बनाइएको थियो जुन अहिलेसम्मको विश्वकप क्रिकेट इतिहासमा उच्च स्कोर

रहेका थिए। त्यस खेलमा अफगानिस्तान २७५ रनले पराजित भएको थियो यो पनि अहिलेसम्मकै ठूलो अन्तरले पराजित खेल भएको छ।

यसरी यस विश्वकप क्रिकेटले विश्वभरिका क्रिकेट प्रेमीहरुलाई आफुतिर तान्न सफल भएको छ। अझ नकआउट चरणका खेलहरु अझ रोमान्चक हुन कुरामा शंका नै छैन। साथै अझ नयाँ कीर्तिमान हरू पनि बन्ने सम्भावना पनि रहेको देखिन्छ।

लिगको अन्तिम नतिजा समूह क न्यूजिल्याण्ड - १२ अष्ट्रेलिया - ९ श्रीलंका - ८ बङ्गलादेश - ७ समूह ख भारत - १२ दक्षिण अफ्रिका - ८ पाकिस्तान - ८ वेष्ट इन्डिज - ६ क्वाटर फाइनल खेल १२/४ बुधवार दक्षिण अफ्रिका - श्रीलंका १२/५ बिहीवार भारत - बङ्गलादेश १२/६ शुक्रवार अष्ट्रेलिया - पाकिस्तान १२/७ शनिवार न्यूजिल्याण्ड - वेष्टइन्डिज सेमिफाइनल १२/१० र १२/१२ फाइनल १२/१५ मा हुनेछ।

Career Opportunities

A well reputed school of Kirtipur, known for quality education, Hill-Town Higher Secondary School is seeking candidates for the following positions:

1. Pre-primary Teachers (Few)

Requirements:

- " At least +2 or above in any discipline
- " Montessori or training of similar sort is preferred

Salary: At least Rs.10,000 per month

2. Office Assistant (One)

Requirements:

- " At least bachelor's degree in management
- " Basic knowledge of computer
- " Good typing (Both English & Nepali) skill is a must

Salary: At least Rs.11,000 per month

Interested qualified candidates can apply along with copies of their testimonials, resume, passport size photograph to the Principal by Chaitra 12, 2071

For further information, contact the school administration:

Hill-Town School

Bagh Bhairavsthan, Kirtipur - 1
(Opposite to Bishnu Devi Health Post)
Phone no: 4331739, 4331407

Binod Maharjan
9841369552, 9808644666

बि.आर्ट्स

B. Arts

Nayabazar, Kirtipur-17

Banner, Flex Board
Glows/ Signboard
Sticker Cutting & Printing
Screen/ Rubber Printing
Self-ink Stamp
PVC(ID)/ Visiting Card
Printing Support

Nayabazar, Kirtipur
4335491, b_arts@yahoo.com

नेपालभाषा एकेडेमिको नयाँ चान्सलरमा चित्तरञ्जन नेपाली

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक

पृथ्वीनारायण शाहले उपत्यका विजय गरेदेखि नेवार हरूको भाषा संस्कृतिमाथि प्रहार हुँदै आइरहेको थियो । तैपनि जनस्तरबाट संरक्षित हुँदै आइरहेको थियो ।

राणा शासनको बेलादेखि सरकारी कामकाजको भाषाबाट नेपालभाषालाई हटाइयो । नेपालभाषाबाट लेखन समेत प्रतिबन्ध लगाइयो । नेपालभाषाबाट साहित्य लेख्ने लेखकहरुलाई जेलनेलको यातनासमेत दिइयो । २००७ सालको क्रान्तिदेखि केही खुकुलो भएको अनुभव गरेको थियो । रेडियो नेपालको स्थापना कालदेखि नेपालभाषामा जीवन दबू कार्यक्रम संचालन गरी हरेक दिन नेपालभाषामा समाचार वाचन गरिँदै आएकोमा राजा महेन्द्रको एक भाषा नीतिका कारण रेडियो नेपालबाट

नेपालभाषाको समाचार वाचन २०२२ साल वैशाख १ गतेदेखि बन्द गरिदियो । जसको विरोधमा नेवारहरु सडकमा उत्रेका पनि थिए । तर केही लागेन ।

२०४६ सालमा जन आन्दोलन भयो र २०४७ सालमा नयाँ संविधान निर्माण भयो । जुन संविधानको भाग १ दफा ६ को उपदफा २ ले नेपालका विभिन्न भागमा बसोबास गर्ने विभिन्न जातजातिका मानिसहरुका मातृभाषाका रुपमा बोलिने सबै भाषाहरु नेपालका “राष्ट्रिय भाषा” हुन् भनेर मान्यता दिएको थियो । तर सरकारको तर्फबाट कुनै किसिमको सहयोग नपाएपछि आफ्नो भाषा संस्कृतिको पुनरुत्थान र जगेर्ना गर्न जनस्तरबाटै २०४९ भदौ २१ गते नेपालभाषा एकेडेमीको

समुद्घाटन २०४६ जन आन्दोलनका सर्वोच्च कमाण्डर गणेशमान सिंहबाट सम्पन्न भएको थियो ।

२०५६ साल भाद्र २१ गते जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौँमा नेपालभाषा एकेडेमीको विधिपूर्वक पञ्जीकरण गरियो । २०४७ सालको नयाँ संविधानले प्रदान गरेको भाषिक मान्यता र अधिकारको प्रयोग गरी नेवार हरूको बाहुल्यता भएको काठमाडौँ महानगरपालिकाले नेपालभाषामा लेखिएको निवेदनलाई औपचारिक मान्यता दिँदा, दुईचार जना व्यक्तिहरुले नेपालभाषालाई मान्यता दिन मिल्दैन भनेर सर्वोच्च अदालतमा रीत दर्ता गराउँदा सर्वोच्च अदालतले नेपालभाषाको अधिकार खोसि दियो । त्यसबेलादेखि नेवारहरु

आजसम्म पनि गुमेको अधिकार पाउन आन्दोलित छन् । जनस्तरबाट निर्माण गरिएको नेपालभाषा एकेडेमिको पहिलो चान्सलर बैकुण्ठ प्रसाद लाकौल हुनुहुन्थ्यो । उहाँपछि संस्कृतिविद सत्यमोहन जोशी चान्सलर हुनुभयो । अहिले उहाँ उमेरको कारण शारीरिक अस्वस्थताले गर्दा उहाँले चान्सलर पद छाड्ने निर्णय गर्नुभयो । गत फागुन ३० गते नेपालभाषा एकेडेमीको सभाहलमा पाज्ञसभा बसी तेस्रो अधिवेशनबाट नयाँ नेतृत्व चयन गरियो ।

जसमा चान्सलरमा चित्तरञ्जन नेपाली (नारायण प्रसाद राजभण्डारी), भाइस चान्सलरमा यज्ञरत्न धाख्वाः, सदस्य सचिवमा मल्ल के सुन्दर र कोषाध्यक्षमा डा. पुष्पराज राजकर्णिकार अन्य ६ जना सदस्यहरुमा लक्ष्मीदास

मानन्धर, प्रा. प्रेमशान्ति तुलाधर, उपन्यासकार नजरराम महर्जनले निरन्तरता पाउनु भयो भने नयाँ निर्वाचित सदस्यहरुमा डा. तेजरत्न कंसाकार, डा. चन्द्रमान बजाचार्य र प्रतिसरा सायमि रहनु भएको छ । १० जनाको कार्यकारी सभामा ४ जना पुराना कार्यकारी सभाबाट र ६ जना नयाँ पनु भएको छ ।

सो प्राज्ञ सभाले नेपालभाषा एकेडेमिका निर्वर्तमान चान्सलर एवं संस्कृतिविद् डा. सत्यमोहन

जोशीलाई एकेडेमिको संरक्षकमा चयन गरेको छ ।

गत चैत्र २ गते बसेको कार्यकारीणी सभाको पहिलो बैठकले विभिन्न क्षेत्रबाट सहवरणद्वारा मनोनित गर्नु पर्ने ५ जना मध्ये ३ जनालाई मनोनित गरिएको छ । जसमा भाषातर्फबाट दीपक तुलाधर, चलचित्रकर्मिको तर्फबाट विजय रत्न शास्त्र्य असंबरे र महिला साहित्यकारको तर्फबाट उपन्यासकार शशीकला मानन्धर रहनु भएको छ ।

कीर्तिपुरको जंगलमा एक युवकको कुहिएको लाश फेला पयो

कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं. ७ स्थित बाघभैरव सामुदायिक वनमा गत फागुन ३० गते फेला परेको लाशको स्केज

प्रहरीले काठमाण्डौ जिल्लाको कीर्तिपुर स्थित जंगलमा एक व्यक्तिको लाश फेला पारेको छ ।

कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं. ७ स्थित बाघभैरव सामुदायिक वनको खोल्सामा ती व्यक्तिको लाश गत फागुन ३० गते सडिएको अवस्थामा भेटिए पनि सनाखत हुन नसकेको प्रहरीले जनाएको छ ।

प्रहरीले लास सडिगलि किरा औँसा परेको अवस्थामा फेला परेकोले सनाखत हुन समस्या भएको भन्दै निजको स्केच सार्वजनिक गरी कसैको आफन्तहरु हराएको भएमा नजिकको प्रहरी कार्यालय तथा महानगरीय

अपराध महाशाखामा सम्पर्क गर्नहुन अनुरोध गरेको छ । भण्डै ३०-३५ वर्ष उमेरको जस्तो देखिने मंगोलियन अनुहारको पुरुषको उचाई ५ फिट ३ इन्च, लामो कालो कपाल, पिठ्युमा स्टार जस्तो ६ वटा कोण भएको फुलको आकार जस्तो देखिने निलो रंगको ट्याटु रहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

कसैको आफन्त हराएको भएमा हुलिया मिल्ने आफन्तले महानगरीय अपराध महाशाखा वा महानगरीय प्रहरी वृत्त कीर्तिपुरमा सम्पर्क राख्न प्रहरीले अनुरोध गरेको छ ।

(समाचार साभार: रातोपाटी डट कममा चैत्र २ गते प्रकाशित भएको समाचार)

कीर्तिपुरका उपन्यासकार नजरराम महर्जनको उपन्यास

अब कीर्तिपुर बजारमा

अब कीर्तिपुरमा आफ्नो प्रति सुरक्षित गर्नुहोला

कीर्तिपुरका साथ साथै राष्ट्रिय समाचार सहितको प्रत्येक बुधवार विशेष अंक कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक तपाईंको घर घरमा

कार्यालय: निखासी टोल:
कीर्तिपुर नपा-३
फोन नं.: ४३३३००७,
९८४१४०१०७७

kirtipur_sandesh@live.com
http:kirtipursandesh.blogspot.com